

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2557 ฉบับนี้ ประกอบด้วยหลากหลายบทความที่น่าสนใจ ที่ขยายขอบข่ายวิชาการในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ของไทย สุ่มมองในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อเป็นกรณีศึกษาสำหรับการบริหาร การพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์เฉกเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในเอเชีย รวมทั้งประเทศกำลังพัฒนาต่างๆ ซึ่งต่างก็อยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านในการพัฒนาความเข้มแข็งของ ประชาธิปไตย การกระจายอำนาจทางการบริหาร รวมทั้งความพยายามสร้างความเข้มแข็งให้ แก่ชุมชนฐานราก ซึ่งประสบการณ์จากประเทศต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยสะท้อนบางแง่มุม ความคิด ที่อาจสามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารการพัฒนาประเทศไทยต่อไป โดยสาระวิชาการใน ฉบับนี้ประกอบด้วย 4 บทความที่สะท้อนประสบการณ์จาก 3 ประเทศ ได้แก่ เนปาล บังคลาเทศ และมองโกเลีย รวมทั้ง 2 บทความคุณภาพจากไทยด้วยประเด็นที่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน

เริ่มด้วยบทความแรกที่จะถ่ายทอดประสบการณ์จากเนปาล ประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลง การปกครองจากระบอบราชาธิปไตยมาเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตย โดย Ajay Thapa ได้นำเสนอบทความสะท้อนข้อจำกัดและความท้าทายของความพยายามในการกระจายอำนาจไป ยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนผ่านทางการเมืองเรื่อง **นโยบาย การกระจายอำนาจ และการเปลี่ยนผ่านทางการเมืองในประเทศเนปาล** ถึงแม้ที่ผ่านมา จะมีการทดสอบรูปแบบต่างๆ ของการกระจายอำนาจโดยตลอด แต่ก็ยังคงเผชิญกับปัญหา ความท้าทายหลายประการ ทั้งในการวางแผน การนำไปปฏิบัติ และการกำกับดูแลกิจกรรม การพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นข้อคิดเชิงเปรียบเทียบที่สำคัญต่อประเด็นดังกล่าวในประเทศไทย

นอกจากการพัฒนาสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่เข้มข้น และการส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐแล้ว โลกาภิวัตน์ยังคงเป็นอีกหนึ่งกระแสการพัฒนาที่มีอิทธิพลอยู่ในปัจจุบัน ดังกรณีศึกษาของ บังคลาเทศในบทความที่สองโดย Md. Mizanur Rahman นำเสนอบทความสะท้อนถึงผล กระทบหลักสามประการของโลกาภิวัตน์ต่อการพัฒนาชนบทเรื่อง **ภาวะคุกคาม และโอกาส ของโลกาภิวัตน์ต่อการพัฒนาชนบทในประเทศบังคลาเทศ** ซึ่งพบว่า โลกาภิวัตน์มีผลกระทบ ทั้งในเชิงบวกและลบ กล่าวคือ โลกาภิวัตน์เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมและ ระบบนิเวศ แม้จะมีส่วนช่วยลดความยากจนในเขตชนบทแต่กลับเพิ่มความไม่เสมอภาคทางรายได้ และแม้จะช่วยสร้างโอกาสในการจ้างงานแก่สตรีในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าแต่ก็พบการแสวงหา ผลประโยชน์อย่างไม่เป็นธรรม สืบเนื่องถึงบทความที่สาม โดย Mohammad Rezaul Karim ที่จะวิเคราะห์หลังลึกถึงผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อแรงงานสตรี เพื่อรักษาความยั่งยืน ทางเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมผ่านบทความเรื่อง **ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อแรงงานหญิง**

ในภาคเอกชนของประเทศบังคลาเทศ: กรณีศึกษาในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีการจ้างงานสตรีผู้เศรษฐกิจในระบบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญกว่าร้อยละ 80 ทั้งนี้ หากวิเคราะห์เปรียบเทียบแล้วผลกระทบจากโลกาภิวัตน์เหล่านี้มีความคล้ายคลึงกับสภาพปัญหาต่างๆที่ปรากฏในบ้านเราอยู่มากทีเดียว

บทความที่สี่เป็นกรณีศึกษาของการพัฒนา “บุคลากร” ซึ่งนับได้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุด และเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนภายใต้บริบทการพัฒนาต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อภาครัฐและประเทศ โดย Tumentsogtoo Tumendemberel จะนำเสนอบทความจากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการถ่ายโอนการเรียนรู้จากการฝึกอบรมของบุคลากรภาครัฐ: กรณีศึกษาของประเทศมองโกเลีย ซึ่งภายหลังจากการทดสอบความสัมพันธเชิงเหตุผลระหว่างตัวแปรเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้จากการฝึกอบรมแล้ว พบว่าการถ่ายโอนการเรียนรู้ซึ่งบวกเกิดขึ้นร่วมกับ 3 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล การออกแบบการฝึกอบรม และสิ่งแวดล้อมของงาน

บทความต่อมาของไทยจะช่วยเติมเต็มประเด็นสำคัญจากประสบการณ์ของต่างประเทศ ซึ่งเป็นประเด็นที่ควรให้ความสนใจในการกระจายอำนาจการบริหาร และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนฐานราก เริ่มจากบทความที่ห้าโดย ประเทือง ม่วงอ่อน และอัครณัฐ วงศ์ปรีดี จะมาร่วมวิเคราะห์ถึงรูปแบบและปัญหาคอร์ปชั่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งแนวทางการแก้ไขตลอดจนอุปสรรคต่างๆ ผ่านบทความเรื่อง ระบบการป้องกันและแก้ปัญหาการคอร์ปชั่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาของค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดขึ้นในขั้นตอนการจัดซื้อ, การเสนอราคา, การจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคลของ อบต. โดยหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ อาทิ ปปช. กลับมีอำนาจรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลางจึงกลายเป็นอุปสรรคต่อการป้องกัน

บทความสุดท้ายโดย ว่าที่ร้อยตรีอนันต์ สิทธิวัฒนานนท์ จะนำเสนอบทความจากการวิจัยเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของการรวมกลุ่มชุมชนเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเองของท้องถิ่นเรื่องปัญหาเชิงการออกแบนโยบายของพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ซึ่งพบว่า มีปัญหาในเชิงของการออกแบนโยบายอย่างชัดเจน โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเมืองในการกำหนดนโยบายของพระราชบัญญัติฯ ที่เป็นเรื่องของการต่อสู้และประนีประนอมระหว่างกลุ่มสนับสนุนกับกลุ่มต่อต้านกฎหมาย นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขและพัฒนากฎหมายดังกล่าวเพื่อเพิ่มแรงจูงใจ ลดปัญหาการบริหารนโยบาย เพิ่มความเป็นอิสระในการบริหารจัดการตนเอง และการขับเคลื่อนงานพัฒนาของสภาองค์กรชุมชน

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการวารสารรัฐประศาสนศาสตร์ขอต้อนรับบรรณาธิการท่านใหม่ ได้แก่ ศ.ดร.Heung Suk Choi อาจารย์จากคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกาหลี ผู้ซึ่งมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านการปกครองตนเองของท้องถิ่น, E-government, เทคโนโลยีและการพัฒนาภูมิภาคโดยมีตำแหน่งปัจจุบันที่สำคัญ ได้แก่ Vice President of Korea Association of Local Government Studies, Member of Steering Committee of Korea Association of Public Administration, บรรณาธิการ Journal of Local Government Studies และเคยเป็นกองบรรณาธิการวารสารวิชาการต่างๆ เช่น Korean Public Administration Review, Journal of Comparative Policy Analysis, Korean Policy Studies Review

พร้อมกันนี้ ขอแสดงความอาลัยต่อหนึ่งในกองบรรณาธิการจากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รศ.ดร.พิทยา บวรวัฒนา ซึ่งจากไปอย่างสงบด้วยโรคมะเร็งในวัย 62 ปี เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2556 และขอสดุดีท่านผู้ซึ่งอุทิศชีวิต จิตใจให้กับหน้าที่ ด้วยปณิธานอันแน่วแน่ที่มุ่ง “พัฒนาคน เพื่อพัฒนาบ้านเมือง” พร้อมทั้งผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ และได้รับการยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ อาทิ การเขียนบทความตีพิมพ์ในวารสาร *Public Administration Review, Governance, Public Organization Review, Public Administration and Development, Public Administration Quarterly, Asian Pacific Journal of Public Administration* และ *Australian Journal of Public Administration* การเป็นบรรณาธิการร่วม รวมทั้งกองบรรณาธิการวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติหลายฉบับ และผลงานอื่นๆ ที่สำคัญ อาทิ อดีตหัวหน้าภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นอาจารย์พิเศษประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รวมทั้ง Doctor of Philosophy Program in Development Administration และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในนามของกองบรรณาธิการขอน้อมส่งดวงวิญญาณของท่านไปสู่สุคติสรวงสวรรค์ในสัมปรายภพในโอกาสนี้

ท้ายนี้ ดิฉันขอขอบคุณผู้วิจัยและคณะทำงานทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การจัดทำวารสารครั้งนี้สำเร็จด้วยดี และหวังว่าท่านผู้อ่านจะได้รับสาระ ความรู้ อันเป็นประโยชน์ในการต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป

รศ.ดร.สุจิตรา บุณยรัตพันธุ์

บรรณาธิการ

